

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 606

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 24 iulie 2026

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
Decizia nr. 615 din 20 noiembrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 99 alin. (1) pct. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	2-3	747. — Ordin al ministrului energiei, interimar, pentru aprobarea Ghidului solicitantului — Condiții specifice de accesare a finanțării din Fondul pentru modernizare — Sprijinirea investițiilor în soluții digitale integrate pentru măsurarea inteligentă a datelor din sistemul electroenergetic, precum și pentru procesarea, analiza și modelarea acestora, în vederea creșterii eficienței energetice, reducerii consumului și pierderilor în rețele	13
Decizia nr. 682 din 4 decembrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 592 alin. (1) din Codul de procedură penală raportate la art. 589 alin. (1) lit. b) din același act normativ, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative	4-7	894. — Ordin al ministrului sănătății, interimar, pentru modificarea numărului curent 1 al tabelului din anexa nr. 1 la Instrucțiunile privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor Ministerului Sănătății, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 809/2009	14
Decizia nr. 7 din 15 ianuarie 2026 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (2) și (3) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 81/2021 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap	7-9	909/1.231. — Ordin al ministrului sănătății, interimar, și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate pentru completarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 15/2018/1.311/2017	15
Decizia nr. 493 din 19 mai 2026 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XIV alin. (2) raportate la art. I pct. 15 din Legea nr. 14/2025 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative	10-12		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 615

din 20 noiembrie 2025

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 99 alin. (1) pct. 18
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice**

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Raluca-Alexandra Buterez-Fășie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan Laurențiu Sorescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 99 alin. (1) pct. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Alexandru Csiki în Dosarul nr. 6.309/257/2019 al Tribunalului Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 977D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Apreciază că intră în marja de apreciere a legiutorului să stabilească repere abstracte în ceea ce privește aplicarea legii și că aceasta se interpretează și se aplică în funcție de situația concretă. Judecătorul poate aprecia, prin raportare la reperul unui observator obiectiv și rezonabil, care defecțiuni pot avea un caracter major, esențial pentru sistemul de frânare, mecanismul de direcție, sistemul de iluminare sau de avertizare sonoră, aceste curențe afectând în mod evident eficiența acestor elemente necesare conducerii, în condiții de siguranță, a unui autovehicul pe drumurile publice.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 24 februarie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 6.309/257/2019, **Tribunalul Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 99 alin. (1) pct. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Alexandru Csiki într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de apel împotriva unei sentințe prin care s-a respins plângerea formulată împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției prevăzute de textul legal criticat.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia invocă o serie de aspecte de fapt ale speței și menționează că stabilirea „deficiențelor majore” a căror

săvârșire constituie contravenție este lăsată, în mod arbitrar, la libera apreciere a agentului constator, fără ca legiutorul să fi stabilit criteriile și condițiile necesare operațiunii de constatare și sancționare. Totodată, în lipsa unei reprezentări clare a elementelor care constituie contravenția, judecătorul însuși nu dispune de reperele necesare în aplicarea și interpretarea legii, cu prilejul soluționării plângerii îndreptate asupra procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției. Insuficiența descrierii a faptei contravenționale nu le permite persoanelor să realizeze o apărare eficientă în contradictoriu cu organul constator, punându-le într-o situație de inferioritate față de organul administrativ în ceea ce privește posibilitatea formulării de apărări pentru dovedirea nelegalității sau netemeinicii constatărilor menționate în cuprinsul procesului-verbal de contravenție. De asemenea, se apreciază că prevederile criticate sunt caracterizate printr-o tehnică legislativă deficitară, nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate și sunt astfel incompatibile cu principiul fundamental privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor, prevăzut de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală. În final, în susținerea admiterii excepției, autorul acesteia invocă considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 152 din 6 mai 2020 referitoare la cerințele de calitate a legii și la prezumția de nevinovăție în dreptul contravențional.

6. **Tribunalul Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția invocată este întemeiată, întrucât stabilirea „deficiențelor majore” ce constituie temeiul aplicării sancțiunii contravenționale este lăsată, în mod arbitrar, la libera apreciere a agentului constator, fără stabilirea unor criterii minime care să fie avute în vedere la evaluarea situației de fapt. Legiutorul face referire în mod expres la noțiunea de deficiență majoră, astfel că, *per a contrario*, deficiențele minore nu constituie contravenție. Or, în lipsa unor criterii clare de delimitare a celor două tipuri de defecțiuni, norma juridică nu are caracter previzibil, fiind imposibil pentru un conducător auto să își adapteze conduita în mod corespunzător. Mai mult decât atât, stabilirea criteriilor nu trebuie să se raporteze exclusiv la natura defecțiunilor, ci și la existența acestora în raport cu condițiile concrete de trafic.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale

criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 99 alin. (1) pct. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, având următorul cuprins: „*Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa I de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de către persoane fizice: (...) 18. conducerea pe drumurile publice a unui vehicul cu deficiențe majore, altele decât cele prevăzute la art. 101 alin. (1) pct. 11 (deficiențe majore la sistemul de frânare sau mecanismul de direcție, la sistemul de iluminare sau de avertizare sonoră ori când acestea lipsesc — s.n.).*”

11. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) privind cerințele de calitate a legii.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul excepției invocă o serie de aspecte de fapt ale speței, precizând că instanțele judecătorești nu dispun de reperele necesare în aplicarea și interpretarea legii, cu prilejul soluționării plângerii îndreptate asupra procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției. O atare critică excedează controlului de constituționalitate, având în vedere că vizează aspecte referitoare la modalitatea de interpretare și aplicare a legii de către instanțele judecătorești. Or, în ceea ce privește conținutul și întinderea celor două noțiuni cuprinzătoare — interpretarea, respectiv aplicarea legii —, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a reținut că acestea acoperă identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, iar instanța de judecată este cea care poate dispune de instrumentele necesare pentru a decide cu privire la aceste aspecte (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009).

16. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 99 alin. (1) pct. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Alexandru Csiki în Dosarul nr. 6.309/257/2019 al Tribunalului Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 noiembrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Raluca-Alexandra Buterez-Fășie

13. Astfel, printr-o jurisprudență constantă, Curtea s-a pronunțat cu privire la competența exclusivă a instanțelor judecătorești de a soluționa probleme care țin de interpretarea și/sau aplicarea legii, iar prin Decizia nr. 317 din 11 mai 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1037 din 29 octombrie 2021, paragraful 25, s-a pronunțat în sensul că, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta asigură controlul de constituționalitate a legilor, a ordonanțelor Guvernului, a tratatelor internaționale și a regulamentelor Parlamentului, prin raportare la dispozițiile și principiile Constituției, iar interpretarea și aplicarea normelor în litigiul dedus judecării reprezintă atribuția instanțelor de judecată, pentru determinarea înțelesului acestora existând instituția recursului în interesul legii sau instituția hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

14. Pe de altă parte, Curtea observă că, în speță, autorul excepției are în vedere, de fapt, aspecte referitoare la aplicarea normei juridice de către organele competente, menționând că prin formularea „deficiențe majore” din cuprinsul art. 99 alin. (1) pct. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 se conferă posibilitatea agentului constator de a decide, în mod arbitrar, dacă anumite aspecte sunt deficiențe majore sau nu. Or, din ansamblul criticilor astfel formulate, Curtea constată că acestea vizează ca finalitate concretă completarea/modificarea dispozițiilor de lege criticate, or, o asemenea solicitare nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale, care, conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului. Modificarea conținutului unei norme juridice reprezintă o prerogativă exclusivă a autorității legislative în lumina dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „*Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării*” (a se vedea în acest sens și Decizia Curții Constituționale nr. 225 din 15 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 421 din 6 iunie 2014).

15. Prin urmare, prezenta excepție de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată, este inadmisibilă.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 682

din 4 decembrie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 592 alin. (1) din Codul de procedură penală raportate la art. 589 alin. (1) lit. b) din același act normativ, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 592 alin. (1) din Codul de procedură penală raportate la art. 589 alin. (1) lit. b) din același act normativ, excepție ridicată de Maria Ioana Stoica în Dosarul nr. 20.145/55/2021/a1 al Judecătoriei Arad — Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 100D/2022.

2. La apelul nominal se constată lipsa autoarei excepției. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate. Apreciază că autoarea excepției solicită completarea textului de lege criticat, realizând, de asemenea, o comparație între acesta și dispozițiile care reglementează concediul de îngrijire a copilului în vârstă de până la 2 ani. Arată că natura juridică a acestui concediu este diferită de cea a întreruperii și amânării executării pedepsei închisorii. Dispozițiile criticate reglementează o excepție de la regula executării de îndată și în mod continuu a pedepselor privative de libertate, ipotezele, strict și limitativ reglementate, fiind rezultatul aprecierii legiuitorului, în temeiul art. 61 din Constituție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 5 ianuarie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 20.145/55/2021/a1, **Judecătoria Arad — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 592 alin. (1) din Codul de procedură penală raportate la art. 589 alin. (1) lit. b) din același act normativ**, excepție ridicată de Maria Ioana Stoica într-o cauză penală în care s-a solicitat întreruperea executării pedepsei închisorii.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia arată că dispozițiile criticate consacră o excepție de la regula punerii neîntârziată în executare a hotărârilor penale, respectiv întreruperea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață atunci când o condamnată are un copil mai mic de un an. Susține că legiuitorul trebuia să

aibă în vedere și situația în care starea medicală și familială a minorului reclamă prezența mamei și ulterior împlinirii vârstei de un an de către acesta. Apreciază că termenul stabilit de art. 589 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală trebuie coroborat cu termenele pentru care statul român acordă concediul de creștere a copilului, reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor. Acesta se acordă pe o perioadă de maximum doi ani de la nașterea copilului sau pe o perioadă de trei ani, în cazul copiilor care suferă de un handicap, iar de acest tip de concediu poate beneficia oricare dintre părinții copilului.

6. Susține că rolul mamei în viața unei societăți este fundamental, iar legătura strânsă dintre mamă și copil creează pentru acesta un sentiment de încredere și o atitudine pozitivă. Așa fiind, ceea ce trebuie să prevaleze, în stabilirea perioadei în care i se permite mamei să rămână alături de copil, este interesul superior al minorului. Arată că interesul superior al copilului este un concept consacrat la nivel internațional, de Declarația Drepturilor Copilului și de Convenția internațională privind drepturile copilului. În dreptul intern, principiul ocrotirii interesului superior al copilului este reglementat în Codul civil și în Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și este garantat de dispozițiile art. 48 și 49 din Constituție.

7. Face referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, spre exemplu, Hotărârea din 3 octombrie 2017, pronunțată în Cauza *Alexandru Enache împotriva României*, paragraful 71, Hotărârea din 26 noiembrie 2013, pronunțată în Cauza *X împotriva Letoniei*, paragrafele 95 și 96, și Hotărârea din 24 ianuarie 2017, pronunțată în Cauza *Paradiso și Campanelli împotriva Italiei*, paragraful 208.

8. **Judecătoria Arad — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că legiuitorul are obligația de a asigura un echilibru între interesul copilului minor de a beneficia de prezența mamei/tatălui și necesitatea de a asigura punerea în executare a pedepselor privative de libertate aplicate prin hotărâri judecătorești definitive. În aceste condiții, instituirea unui termen limită până la care se poate dispune întreruperea executării pedepsei pentru motivul prevăzut de art. 589 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală este justificată, o lipsă de reglementare sau o reglementare cu caracter general în această privință fiind de natură să genereze soluții supuse arbitrarului în soluționarea unor cereri de întrerupere a executării pedepsei.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 592 alin. (1) din Codul de procedură penală raportate la art. 589 alin. (1) lit. b) din același act normativ. Curtea observă că dispozițiile art. 589 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală au fost modificate prin art. 1 pct. 60 din Legea nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 6 iulie 2023. Cu toate acestea, având în vedere data încheierii de sesizare, motivarea excepției de neconstituționalitate, precum și Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile art. 592 alin. (1) din Codul de procedură penală raportate la art. 589 alin. (1) lit. b) din același act normativ, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 201/2023. Dispozițiile criticate au următorul conținut:

— Art. 592 alin. (1): „(1) *Executarea pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață poate fi întreruptă în cazurile și în condițiile prevăzute la art. 589, la cererea persoanelor arătate la alin. (3) al aceluiași articol, iar în cazul prevăzut la art. 589 alin. (1) lit. a), și la cererea administrației penitenciarelor.*”;

— Art. 589 alin. (1) lit. b): „(1) *Executarea pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață poate fi amânată în următoarele cazuri:*

(...) b) *când o condamnată este gravidă sau are un copil mai mic de un an. În aceste cazuri, executarea pedepsei se amână până la încetarea cauzei care a determinat amânarea.*”

13. Autoarea excepției de neconstituționalitate susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 referitor la accesul liber la justiție, art. 48 referitor la familie și art. 49 referitor la protecția copiilor și a tinerilor.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 589 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală au mai constituit obiectul controlului de constituționalitate, prin Decizia nr. 535 din 24 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.026 din 20 decembrie 2019, instanța de contencios constituțional constatând că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 589 alin. (1) lit. b) fraza întâi teza a doua din Codul de procedură penală, care exclude bărbatul condamnat care are un copil mai mic de un an de la posibilitatea amânării executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață, este neconstituțională. Însă criticile de neconstituționalitate formulate în prezenta cauză sunt diferite de cele analizate de Curtea Constituțională prin decizia mai sus menționată, întrucât autoarea excepției de neconstituționalitate invocă încălcarea, prin textul criticat, a dispozițiilor art. 16 alin. (1), ale art. 21, ale art. 48 și ale art. 49

din Constituție, în ipoteza în care o condamnată are un copil mai mare de un an care are nevoie de îngrijiri medicale. Prin urmare, Curtea apreciază că se poate pronunța pe fondul excepției de neconstituționalitate (în același sens, a se vedea Decizia nr. 484 din 13 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.139 din 26 noiembrie 2021, paragraful 12).

15. În ceea ce privește fondul excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că, răspunzând unor critici de neconstituționalitate identice cu cele formulate în prezenta cauză, a respins excepția de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Astfel, prin Decizia nr. 484 din 13 iulie 2021, paragrafele 13-25, Curtea a constatat, în esență, că, referitor la termenul de un an reglementat prin dispozițiile art. 589 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, acesta a fost prevăzut de legiuitor drept cauză de amânare și, respectiv, de întrerupere a executării pedepsei, în vederea asigurării depășirii de către minor și de către mama acestuia a urmărilor sarcinii și ale nașterii, timpul de un an fiind termenul considerat adecvat pentru atingerea scopului anterior menționat. În același sens a decis și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin Hotărârea din 3 octombrie 2017, pronunțată în Cauza *Alexandru Enache împotriva României*, paragraful 68, prin care s-a afirmat că posibilitatea de a obține amânarea executării pedepsei există până la împlinirea de către copil a vârstei de un an, trecând, așadar, dincolo de urmările sarcinii mamei și ale nașterii.

16. În ceea ce privește cazul minorului care a împlinit vârsta de un an, soluționarea criticii de neconstituționalitate formulate în prezenta cauză presupune analiza de către instanța de contencios constituțional a două ipoteze distincte: 1. ipoteza în care tatăl minorului mai mare de un an este cunoscut și are capacitatea fizică și juridică necesară pentru a se îngriji de creșterea și educarea minorului; 2. ipoteza în care tatăl minorului în cauză nu este cunoscut, a decedat sau se află în imposibilitatea fizică sau juridică de a asigura creșterea și educarea minorului.

17. Referitor la cea dintâi ipoteză anterior menționată, prin Decizia nr. 535 din 24 septembrie 2019, precitată, paragrafele 26, 28 și 29, Curtea a constatat că, din perspectiva dreptului de a îngriji copilul — componentă fundamentală a dreptului la respectarea vieții de familie consacrat de prevederile art. 26 alin. (1) din Constituție —, bărbatul condamnat care are un copil mai mic de un an se află într-o situație similară cu cea a unei femei condamnate care are un copil de aceeași vârstă, iar diferența de tratament dintre cele două categorii de persoane condamnate, sub aspectul recunoașterii posibilității amânării executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață, nu are o justificare obiectivă și rezonabilă. De asemenea, Curtea Constituțională, făcând trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, a observat că, potrivit acesteia, în materia concediului pentru creșterea copilului și a indemnizației de concediu parental, bărbatului se află într-o situație similară cu cea a femeilor (a se vedea Hotărârea din 27 martie 1998, pronunțată în Cauza *Petrovic împotriva Austriei*, paragraful 36) și că dincolo de diferențele care pot exista între tată și mamă în relația lor cu copilul, în ceea ce privește îngrijirea copilului pe durata concediului parental, bărbatului și femeile se află în situații analoage (a se vedea Hotărârea din 22 martie 2012, pronunțată în Cauza *Konstantin Markin împotriva Rusiei*, paragraful 132). Totodată, Curtea a reținut că, prin Hotărârea din 3 octombrie 2017, pronunțată în Cauza *Alexandru Enache împotriva României*, paragrafele 67 și 68, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, deși instituția amânării executării unei pedepse privative de libertate, fiind de natură penală, este în mod esențial diferită de concediul parental, care este o măsură

de dreptul muncii, totuși, în problema de a ști dacă, în timpul primului an de viață al copilului, un tată condamnat se găsește într-o situație similară celei a unei mame condamnate, considerentele reținute în cauzele *Petrovic împotriva Austriei* și *Konstantin Markin împotriva Rusiei*, citate anterior, sunt pe deplin aplicabile în speță. Curtea Constituțională a mai reținut că, într-adevăr, instituția amânării executării unei pedepse privative de libertate vizează, în primul rând, interesul superior al copilului, cu scopul de a se asigura că el primește atenția și îngrijirile corespunzătoare în primul său an de viață. Or, chiar dacă pot exista diferențe în relația lor cu copilul, atât mama, cât și tatăl pot acorda această atenție și aceste îngrijiri.

18. Or, având în vedere aceste considerente, cu atât mai mult, tatăl minorului ce a împlinit vârsta de un an, care este în libertate și care nu se află în imposibilitatea fizică sau juridică de a crește și de a educa minorul, va fi cel căruia îi va reveni obligația de a se ocupa de îngrijirea acestuia, inclusiv în situația invocată de autoarea excepției, în care minorul are nevoie de îngrijiri medicale. De altfel, soluția juridică anterior enunțată constituie o aplicare directă a principiului interesului superior al copilului, având în vedere nevoia acestuia de a fi crescut, educat, îngrijit etc. de unul dintre părinții săi naturali și de a se afla în preajma acestuia. În acest sens, Curtea menționează că principiul interesului superior al copilului este reglementat la art. 2 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 5 martie 2014, care prevede, la alin. (2) și (3), că interesul superior al copilului se circumscrie dreptului copilului la o dezvoltare fizică și morală normală, la echilibru socioafectiv și la viața de familie și că acest principiu este impus inclusiv în legătură cu drepturile și obligațiile ce revin părinților copilului, altor reprezentanți legali ai săi, precum și oricăror persoane cărora acesta le-a fost plasat în mod legal. Același act normativ prevede, la art. 4 lit. a), definiția noțiunii de „copil”, prin care se înțelege „persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nici nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, potrivit legii”.

19. Referitor la cea de-a doua ipoteză mai sus enunțată, în care tatăl minorului nu este cunoscut, a decedat sau se află în imposibilitatea fizică sau juridică de a asigura creșterea și educarea minorului, în privința acestuia din urmă se instituie tutela, având ca temei legal fie dispozițiile art. 110 sau ale art. 511 din Codul civil, fie dispozițiile art. 44 din Legea nr. 272/2004. Analizând dispozițiile legale mai sus invocate, precum și pe cele ale art. 54, ale art. 55 alin. (1), art. 56 coroborat cu art. 119, art. 120, art. 121, art. 123, art. 125 și art. 126 din Legea nr. 272/2004, Curtea a constatat că legislația în vigoare asigură, în privința minorului mai mare de un an aflat în ipoteza invocată de autoarea excepției, numeroase mijloace juridice de protecție a drepturilor și intereselor acestuia, protecție care acoperă, în mod implicit, și nevoile de asistență medicală ale minorului.

20. Referitor la cazurile de amânare și, respectiv, de întrerupere a executării pedepsei, prin Decizia nr. 146 din 12 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 561 din 29 iunie 2020, paragrafele 17 și 21, Curtea a reținut că atât amânarea executării pedepsei, cât și întreruperea executării pedepsei reprezintă excepții de la regula executării de îndată și în mod continuu a pedepselor privative de libertate. Aceste excepții au ca fundament faptul că persoana condamnată se găsește în situații în care executarea pedepsei cu închisoarea sau detențiunea pe viață ar afecta grav existența acesteia sau a membrilor familiei. Prin urmare, întrucât reprezintă excepții de la regula executării pedepsei cu închisoarea sau cu detențiunea pe viață, Curtea a reținut că ipotezele de întrerupere a executării pedepsei sunt rezultatul

aprecierii legiuitorului cu privire la situațiile care, prin natura lor, impun incidența unui asemenea regim juridic. Așa fiind, aceste excepții sunt reglementate potrivit politicii penale a statului, conform dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală, având în vedere necesitatea menținerii unei corecte proporționalități între interesul individual al persoanei condamnate și interesul public privind executarea pedepselor, astfel cum acestea au fost dispuse prin hotărârile judecătorești definitive de condamnare.

21. Totodată, prin Decizia nr. 299 din 9 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1019 din 2 noiembrie 2020, paragraful 16, Curtea a constatat că amânarea și întreruperea executării pedepsei cu închisoarea reprezintă excepții de la regula executării de îndată și în mod continuu a hotărârilor penale definitive și, totodată, de la regula executării pedepsei cu închisoarea în spațiile de detenție. Aceste excepții sunt reglementate de legiuitor pentru cazurile expres și limitativ prevăzute la art. 589 alin. (1) din Codul de procedură penală. Acestea din urmă au în vedere starea de sănătate a persoanei condamnate [art. 589 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală] și faptul că persoana condamnată este gravidă sau are un copil mai mic de un an [art. 589 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală], fiind situații considerate de legiuitor ca având o semnificație deosebită pentru viața și existența persoanei condamnate, care pot justifica și, respectiv, justifică lăsarea acesteia în libertate pentru o perioadă de timp determinată sau determinabilă.

22. Având în vedere toate aceste considerente, Curtea a reținut că dispozițiile legale criticate nu sunt de natură să încalce prevederile constituționale ale art. 49 alin. (2) referitoare la protecția copiilor și a tinerilor, nevoia de îngrijire (inclusiv de îngrijire medicală) a copilului care a împlinit vârsta de un an, în situația în care mama acestuia execută o pedeapsă penală privativă de libertate, fiind asigurată prin dispozițiile legale mai sus analizate.

23. Mai mult, având în vedere caracterul excepțional al instituțiilor amânării și întreruperii executării pedepsei, Curtea a constatat că vârsta de un an prevăzută în cuprinsul art. 589 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală a fost apreciată de legiuitor ca fiind de natură să realizeze un just echilibru între interesul privat al mamei condamnate aflate în executarea unei pedepse privative de libertate și cel al copilului acesteia de a depăși urmele lăsate de naștere și, respectiv, perioada imediat următoare acesteia și nevoia statului de asigurare a ordinii publice, prin punerea în executare a hotărârilor judecătorești penale definitive. Așa fiind, criteriul anterior menționat este unul obiectiv și rezonabil, acesta justificând tratamentul juridic diferit reglementat în privința amânării și întreruperii executării pedepsei pentru mama care are un copil mai mic de un an și cea care, aflându-se în aceeași situație juridică reglementată prin ipoteza normei procesual penale analizate, are un copil care a împlinit vârsta anterior menționată. Pentru aceste motive, art. 589 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală nu încalcă principiului egalității în drepturi reglementat la art. 16 alin. (1) din Constituție. Referitor la acesta, Curtea Constituțională a reținut, în repetate rânduri, în jurisprudența sa, că discriminarea este rezultatul unui tratament juridic diferit aplicabil aceleiași categorii de subiecte de drept sau unor situații care nu se deosebesc în mod obiectiv și rezonabil (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 263 din 24 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 18 martie 2009).

24. Atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Maria Ioana Stoica în Dosarul nr. 20.145/55/2021/a1 al Judecătorei Arad — Secția penală și constată că dispozițiile art. 592 alin. (1) din Codul de procedură penală raportate la art. 589 alin. (1) lit. b) din același act normativ, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Arad — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 decembrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 7

din 15 ianuarie 2026

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (2) și (3) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 81/2021 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (2) și (3) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, excepție ridicată de Societatea WGS Security Group — S.R.L. din Oradea în Dosarul nr. 3.112/111/2020 al Tribunalului Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 965D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de

neconstituționalitate, deoarece obligațiile stabilite prin textele de lege criticate sunt alternative, iar acestea au fost adoptate pentru protejarea drepturilor garantate de art. 50 din Constituție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 11 martie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 3.112/111/2020, **Tribunalul Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (2) și (3) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea WGS Security Group — S.R.L. din Oradea într-o cauză având ca obiect soluținarea acțiunii privind anularea deciziei de respingere a contestației formulate împotriva deciziei de impunere, prin care i s-au instituit obligațiile fiscale prevăzute de art. 78 alin. (2) și (3) din Legea nr. 448/2006.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autoarea acesteia susține, în esență, că activitatea îi este îngrădită din cauza instituirii în sarcina sa a obligației de angajare a persoanelor cu handicap, obligație care nu poate fi îndeplinită având în vedere specificul activității desfășurate și

condițiile impuse de Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, potrivit căreia activitatea de protecție și pază poate fi exercitată numai de persoane clinic sănătoase.

6. Totodată, se susține că reglementarea unui tratament juridic distinct și favorabil pentru instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, care sunt exonerate de la obligațiile prevăzute de textele de lege criticate, conduce la nesocotirea normelor constituționale referitoare la economie. Astfel, se creează premisa pentru ca asigurarea și protecția de către stat a concurenței loiale să fie lipsite de suport faptic.

7. Tribunalul Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată în măsura în care obligațiile prevăzute la art. 78 alin. (2) și (3) din Legea nr. 448/2006 nu se raportează la locurile de muncă ce pot fi efectiv ocupate de persoanele cu handicap, pentru că numai în această ipoteză se poate realiza obiectivul prevăzut de art. 50 din Constituție. Prin instituirea obligațiilor criticate, indiferent de natura activității, se creează o discriminare între operatorii economici, în funcție de profilul de activitate, întrucât există activități care, prin natura lor și prin condițiile impuse chiar prin lege, nu pot fi exercitate de persoane cu handicap. Chiar legiuitorul recunoaște existența unei astfel de imposibilități prin excluderea instituțiilor publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, care desfășoară activități similare cu activitatea desfășurată de reclamantă, conform alin. (4) al art. 78 din Legea nr. 448/2006, excludere care nu profită însă și operatorilor din domeniul privat, deși, așa cum s-a reținut și prin considerentele de la paragraful 34 din Decizia Curții Constituționale nr. 906 din 16 decembrie 2020 cu referire la art. 27 din Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene, obligația de a promova angajarea persoanelor cu dizabilități incumbă atât sectorului public, cât și sectorului privat. Dezideratul urmărit de legiuitorul constituțional este realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor în vederea participării efective a persoanelor cu handicap în viața comunității, iar prin instituirea unei obligații principale de a angaja persoane cu handicap chiar pentru activitățile care, prin natura lor și prin restricții legislative, nu pot fi desfășurate de persoane cu handicap nu se poate susține în mod rezonabil că se asigură realizarea acestui obiectiv, obligația transformându-se în realitate într-o sancțiune pentru anumiți operatori economici.

8. Instanța judecătorească mai arată că, potrivit Legii nr. 333/2003, pot să îndeplinească atribuții de pază sau protecție numai persoanele atestate, atestare care se acordă cu condiția ca persoana să fie aptă medical pentru exercitarea funcției. Rezultă că activitățile care fac parte din obiectul de activitate al autoarei excepției nu pot fi desfășurate de persoane cu dizabilități și nici nu se poate prezuma că obligația prevăzută la art. 78 alin. (2) din Legea nr. 448/2006 privind angajarea persoanelor din această categorie ar putea fi integral îndeplinită prin ocuparea funcțiilor administrative, dimensiunea aparatului administrativ și disponibilitatea ofertei de muncă din partea categoriei protejate putând fi apreciate doar în concret, însă legiuitorul nu distinge și nu reglementează aceste aspecte. În concluzie, se ajunge la situația în care operatorii economici, care desfășoară activități care pot fi realizate de persoanele cu handicap, vor plăti salarii în schimbul muncii prestate de persoanele cu handicap angajate, în timp ce alți angajatori sunt obligați să plătească aceleași sume de bani fără a obține ceva în schimb, pentru simplul motiv că profilul activității nu poate fi realizat prin angajarea persoanelor cu handicap, ceea ce evident creează discriminare și o îngrădire în exercitarea

activității. Astfel, obligația de protecție ce derivă din art. 50 din Constituție și este transpusă prin art. 78 alin. (2) și (3) din Legea nr. 448/2006 nu este suportată în mod egal de toți operatorii economici.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este menționat în încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 78 alin. (2) și (3) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare. Curtea constată că, ulterior sesizării sale, dispozițiile art. 78 alin. (3) din Legea nr. 448/2006 au fost modificate prin Legea nr. 81/2021 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 384 din 13 aprilie 2021. Având însă în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, instanța de contencios constituțional se va pronunța asupra dispozițiilor care sunt aplicabile în cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, și anume asupra dispozițiilor art. 78 alin. (2) și (3) din Legea nr. 448/2006, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 81/2021, dispoziții care au următorul conținut: „(2) *Autoritățile și instituțiile publice, persoanele juridice, publice sau private, care au cel puțin 50 de angajați, au obligația de a angaja persoane cu handicap într-un procent de cel puțin 4% din numărul total de angajați.*

(3) *Autoritățile și instituțiile publice, persoanele juridice, publice sau private, care nu angajează persoane cu handicap în condițiile prevăzute la alin. (2), pot opta pentru una dintre următoarele obligații:*

a) *să plătească lunar către bugetul de stat o sumă reprezentând salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată înmulțit cu numărul de locuri de muncă în care nu au angajat persoane cu handicap;*

b) *să plătească lunar către bugetul de stat o sumă reprezentând echivalentul a minimum 50% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată înmulțit cu numărul de locuri de muncă în care nu au angajat persoane cu handicap, iar cu suma reprezentând diferența până la nivelul sumei prevăzute la lit. a) să achiziționeze, pe bază de parteneriat, produse sau servicii realizate prin activitatea proprie a persoanelor cu handicap angajate în unități protejate autorizate.”*

13. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. b) privind economia de

piață și obligația statului de a asigura protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat cu privire la dispozițiile criticate prin Decizia nr. 615 din 12 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 20 iulie 2011.

15. Referitor la critica privind încălcarea libertății economice, garantată de art. 45 din Constituție, Curtea a constatat că accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora se realizează în condițiile prevăzute de lege. Altfel spus, libertatea economică nu se poate manifesta decât în limitele impuse de asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor. Sub acest aspect, Curtea a reținut că dispozițiile legale criticate prevăd, cu excepțiile precizate expres, obligația angajatorilor care au un anumit număr de salariați de a încadra persoane cu handicap într-un procent din numărul total de angajați. Rezultă că prevederile legale criticate nu reprezintă, în fapt, altceva decât o concretizare la nivel legislativ a obligației pe care Legea fundamentală o stabilește în sarcina statului prin prevederile art. 50, în vederea asigurării unei protecții speciale pentru persoanele cu handicap. În virtutea acestor dispoziții constituționale, statul este obligat să adopte o poziție activă, de natură să asigure realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în vederea participării efective a persoanelor cu handicap în viața comunității. Totodată, Curtea a observat că același este și sensul pe care îl instituie dispozițiile art. 26 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care consacră dreptul persoanelor cu handicap de a beneficia de măsuri care să le asigure autonomia, integrarea socială și profesională, precum și participarea la viața comunității. Reglementări similare se regăsesc și în Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, ratificată de România prin Legea nr. 221/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 792 din 26 noiembrie 2010. Astfel, prevederile art. 27 lit. g) și h) din Convenția menționată stabilesc obligația statelor părți de a proteja dreptul la muncă, prin luarea de măsuri adecvate, inclusiv de ordin legislativ, pentru a promova angajarea persoanelor cu dizabilități în sectorul public

și privat, prin politici care să includă programe de acțiune pozitive. În acord cu aceste exigențe, legiuitorul, prin dispozițiile legale supuse controlului de constituționalitate, a adoptat măsuri concrete pentru asigurarea șanselor persoanelor cu handicap în exercitarea dreptului la muncă și, mai exact, pentru integrarea lor socială și profesională.

16. Referitor la obligația plății sumei lunare pentru autoritățile și instituțiile publice, persoanele juridice, publice sau private, care nu angajează persoane cu handicap, prevăzută de art. 78 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 448/2006, Curtea a observat că aceasta are caracter alternativ, categoriile de angajatori menționate în text având posibilitatea să achiziționeze produse sau servicii realizate prin propria activitate a persoanelor cu handicap angajate în unitățile protejate autorizate, pe bază de parteneriat, în sumă echivalentă cu suma datorată la bugetul de stat.

17. Curtea a stabilit că statul are obligația să acționeze pentru apărarea intereselor generale ale societății, iar operatorii economici trebuie să se integreze cadrului constituțional, în concordanță cu interesul public, la care statul este obligat să vegheze.

18. În ceea ce privește posibila neconcordanță între Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 189 din 18 martie 2014, și Legea nr. 448/2006, Curtea a reținut că susținerea autorului excepției nu poate fi primită, deoarece, potrivit art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992, instanța de contencios constituțional asigură controlul constituționalității legilor, adică respectarea prevederilor și principiilor constituționale. Prin urmare, Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra eventualelor contradicții dintre prevederile a două sau mai multe acte normative.

19. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să schimbe jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față, în care excepția de neconstituționalitate a fost raportată la dispozițiile art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. b) din Constituție.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea WGS Security Group — S.R.L. din Oradea în Dosarul nr. 3.112/111/2020 al Tribunalului Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 78 alin. (2) și (3) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 81/2021 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 ianuarie 2026.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 493

din 19 mai 2026

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XIV alin. (2) raportate la art. I pct. 15 din Legea nr. 14/2025 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. XIV alin. (2) din Legea nr. 14/2025 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, excepție ridicată de Mirela Arion în Dosarul nr. 42.939/3/2024 al Tribunalului București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.589D/2025, dosar la care au fost conexe, în ședința publică din 20 ianuarie 2026, dosarele Curții Constituționale nr. 2.018D-2.021D/2025, nr. 2.170D-2.174D/2025 și nr. 2.658D/2025, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Cristian Guțu, de Igor Friptu, de Dumitru Drețcari, de Nadejda Volina, de Viorica Andronachi, de Maxim Obadă, de Nicolae Tulei, de Dorina Butuc, de Oxana Orliogo și, respectiv, de Oleg Dremov în dosarele nr. 29.149/3/2024, nr. 29.148/3/2024, nr. 41.495/3/2024, nr. 41.945/3/2024, nr. 30.961/3/2024, nr. 31.130/3/2024, nr. 31.136/3/2024, nr. 31.150/3/2024, nr. 33.017/3/2024 și, respectiv, nr. 42.368/3/2024 ale Tribunalului București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 20 ianuarie 2026, cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Ioana Codruța Dărăngă, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, în temeiul prevederilor art. 57 și ale art. 58 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, după caz, Curtea a amânat succesiv pronunțarea pentru datele de 4 martie 2026, 1 aprilie 2026, 16 aprilie 2026, 14 mai 2026 și, respectiv, 19 mai 2026, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 8 aprilie 2025, pronunțată în Dosarul nr. 42.939/3/2024, și prin sentințele civile nr. 4.854 și nr. 4.853 din 9 mai 2025, nr. 4.687 și nr. 4.690 din 6 mai 2025, nr. 5.027, nr. 5.028, nr. 5.029, nr. 5.030 și nr. 5.031 din 15 mai 2025 și nr. 5.358 din 22 mai 2025, pronunțate în dosarele nr. 29.149/3/2024, nr. 29.148/3/2024, nr. 41.495/3/2024, nr. 41.945/3/2024, nr. 30.961/3/2024, nr. 31.130/3/2024, nr. 31.136/3/2024, nr. 31.150/3/2024, nr. 33.017/3/2024 și, respectiv, nr. 42.368/3/2024, **Tribunalul București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. XIV alin. (2) din Legea nr. 14/2025 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române**

nr. 21/1991, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

4. Excepțiile de neconstituționalitate au fost invocate de Mirela Arion, de Cristian Guțu, de Igor Friptu, de Dumitru Drețcari, de Nadejda Volina, de Viorica Andronachi, de Maxim Obadă, de Nicolae Tulei, de Dorina Butuc, de Oxana Orliogo și, respectiv, de Oleg Dremov în cauze prin care aceștia au acționat în judecată Autoritatea Națională pentru Cetățenie (denumită în continuare ANC) pentru refuzul de a soluționa cererile de redobândire a cetățeniei române.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că Legea nr. 14/2025, prin art. I pct. 15, a extins termenul inițial de 5 luni prevăzut pentru soluținarea cererii de redobândire a cetățeniei la 2 ani. În aceste condiții, normele legale criticate, care prevăd că dispozițiile noii legi privind procedura acordării cetățeniei române se aplică și cererilor înregistrate la ANC și aflate în curs de soluținare la data intrării în vigoare a noii legi, sunt neconstituționale întrucât contravin principiului neretroactivității legii civile.

6. Această regulă, care garantează securitatea juridică și întărește încrederea cetățenilor în sistemul de drept, este consfințită atât prin art. 15 alin. (2) din Constituție, cât și prin art. 25 alin. (1) din Codul de procedură civilă, acest din urmă text prevăzând fără echivoc aplicarea noilor reguli de procedură doar proceselor inițiate după intrarea în vigoare a noii legi.

7. Or, deși în toate cauzele în care s-a invocat prezenta excepție de neconstituționalitate cererile de chemare în judecată a ANC pentru refuzul soluținării cererilor de redobândire a cetățeniei au fost depuse la instanță chiar și cu 12 luni înaintea intrării în vigoare a Legii nr. 14/2025, Tribunalul București, în cauzele soluționate după aceste momente, a respins cererile reclamanților pe motiv că nu se încadrează în dispozițiile legii noi, în timp ce alte cereri cu același obiect, depuse de asemenea sub imperiul legii vechi, au fost admise prin hotărâri judecătorești pronunțate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 14/2025. În practica judiciară au apărut astfel discrepanțe între cereri identice, depuse, atât la ANC, cât și la instanță, sub regimul vechii legi, discrepanțe generate exclusiv de momentul pronunțării hotărârilor judecătorești, ceea ce ridică serioase semne de întrebare privind echitatea aplicării legii și principiul neretroactivității acesteia. Astfel de decizii evidențiază efectele negative ale aplicării retroactive a legii, contrar principiului neretroactivității, și subliniază grave incoerențe în soluținarea cererilor similare, afectând profund încrederea justițiabililor în sistemul juridic.

8. Autorii excepției consideră că pentru o aplicare unitară a principiului neretroactivității legii civile este absolut necesară intervenția Curții Constituționale, care trebuie să stabilească standarde clare privind aplicabilitatea noii legi, care, în teorie, nu ar trebui să afecteze situațiile create anterior intrării în vigoare a acesteia, cu atât mai puțin în cazurile în care au fost deja inițiate acțiuni judiciare. Această intervenție ar garanta respectarea principiului neretroactivității legii, ar restabili încrederea în sistemul juridic și ar oferi coerență și predictibilitate în aplicarea normelor legale. În acest sens, este indicată exemplificativ Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014, prin care

Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

9. Tribunalul București — Secția a II-a de contencios administrativ apreciază, în toate cauzele, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât textul normativ criticat nu încalcă principiul neretroactivității legii, acest principiu referindu-se la situația în care o lege modifică situații trecute, definitiv stabilite sau acte care și-au epuizat toate efectele în trecut, precum și atunci când atinge consecințele deja trecute și efectele deja realizate ale unui act cu efecte succesive.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este, în principal, inadmisibilă și, în subsidiar, neîntemeiată.

12. În sensul inadmisibilității excepției, se arată că dispozițiile de lege criticate se referă la procedura de soluționare a cererilor de acordare a cetățeniei române, fiind, prin urmare, norme procedurale de imediată aplicare procedurilor administrative aflate în desfășurare la momentul intrării lor în vigoare, dacă legea nouă nu prevede ultraactivitatea legii vechi. O astfel de soluție nu prezintă caracter de noutate în materia dobândirii sau redobândirii cetățeniei române, un exemplu similar fiind art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2003 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991. Potrivit jurisprudenței Curții (Decizia nr. 148 din 18 martie 2014), principiul neretroactivității legii civile este indisolubil legat de procesul de interpretare și aplicare a legii, iar criticile de neconstituționalitate formulate în cauză vizează, în realitate, aspecte referitoare la interpretarea și aplicarea legii de către instanțele judecătorești, ceea ce excedează competenței Curții Constituționale și justifică respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate.

13. În subsidiar, se consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, se precizează că autorii excepției apreciază în mod eronat natura termenului de 5 luni stabilit de art. 16 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 21/1991, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 14/2025, acesta nefiind un termen stabilit pentru emiterea unei soluții definitive, de respingere sau admitere a cererii de acordare sau redobândire a cetățeniei române, ci doar un prim termen fixat în vederea verificării îndeplinirii condițiilor necesare de acordare sau redobândire a cetățeniei române. În funcție de necesitatea lămuririi unor aspecte suplimentare, Comisia pentru cetățenie poate stabili termene ulterioare, primul termen de 5 luni nefiind deci unul definitiv, ci doar de dinamizare a procedurii.

14. Or, în locul unor termene specifice fiecărei etape procedurale, textul criticat instituie, cu caracter de noutate, un termen de 2 ani, care este însă unul global, în cursul căruia întreaga procedură de soluționare a cererilor de redobândire trebuie finalizată și care poate fi prelungit în mod excepțional, o singură dată, cu 6 luni. Astfel, nu se pot reține criticile de neconstituționalitate care acuză un conflict al legilor în timp, în sensul încălcării principiului neretroactivității, situația succesiunii în timp a celor două legi creând doar aparența unui asemenea conflict. De altfel, în doctrina de specialitate s-a remarcat că principiile de drept intertemporal aplicabile în materia normelor de procedură civilă — noul Cod de procedură civilă — au fost revăzute și revizuite, consacrându-se, la fel ca în cazul normelor civile (noul Codul civil), principiul supraviețuirii legii vechi situațiilor în curs. Art. 126 alin. (2) din Constituție lasă legiuitorului

posibilitatea de a aprecia, în limita respectării art. 15 alin. (2) din Constituție, cu privire la principiul aplicării imediate a legii procesuale noi și la principiul supraviețuirii legii procesuale vechi, care pot cunoaște unele excepții, derogări, mai mult sau mai puțin întinse și, după caz, cu titlu general sau particular.

15. Or, potrivit principiilor care guvernează aplicarea legii civile în timp, legea nouă este aplicabilă, fără a fi retroactivă, și situațiilor juridice aflate în derulare, așa cum sunt cererile de dobândire/redobândire a cetățeniei române înregistrate la ANC și aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a legii criticate.

16. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit actelor de sesizare, dispozițiile art. XIV alin. (2) din Legea nr. 14/2025 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 218 din 12 martie 2025, având următorul conținut normativ: „(2) *Dispozițiile prezentei legi privind procedura acordării cetățeniei române sunt aplicabile și cererilor pentru acordarea sau, după caz, redobândirea cetățeniei române, înregistrate la Autoritatea Națională pentru Cetățenie până la data intrării în vigoare a prezentei legi și aflate în curs de soluționare la această dată.*”

19. Din examinarea motivării excepției Curtea reține că aceste dispoziții sunt criticate în considerarea termenului prevăzut de art. I pct. 15 din aceeași lege, cu referire la art. 15 alin. (10) din Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 13 august 2010, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „*Comisia întocmește raportul privind verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru acordarea cetățeniei române într-o perioadă de cel mult 2 ani de la data înregistrării cererii la secretariatul tehnic al Comisiei.*” Prin urmare, obiectul excepției îl reprezintă, în realitate, dispozițiile art. XIV alin. (2) raportate la art. I pct. 15 din Legea nr. 14/2025.

20. Prevederile constituționale invocate în motivarea excepției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (5) cu referire la obligativitatea respectării legilor și principiul securității juridice, ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii civile, ale art. 21 privind dreptul de acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, interpretate conform art. 20 alin. (1) din Legea fundamentală și prin prisma exigențelor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 52 alin. (1) cu referire la dreptul unei persoane vătămate de o autoritate publică.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorii acesteia sunt nemulțumiți de modalitatea în care instanța judecătorească a interpretat și a aplicat noile dispoziții ale Legii nr. 21/1991, introduse prin Legea nr. 14/2025, în litigiile în care a fost reclamată/reclamat nesoluționarea/refuzul soluționării de către ANC în termenul de 5 luni, aplicabil, anterior intrării în vigoare a noii legi, cererilor de redobândire a cetățeniei române formulate în temeiul art. 11 din Legea nr. 21/1991, instanța considerând, în temeiul textului legal criticat, că, ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 14/2025, a devenit imediat aplicabil noul termen de 2 ani, introdus prin art. I pct. 15 din Legea nr. 14/2025, motiv pentru care aceste cereri au fost respinse.

22. Curtea observă că Legea nr. 14/2025 modifică în mod semnificativ Legea nr. 21/1991, atât sub aspect substanțial, cât și procedural. Dispozițiile art. XIV din Legea nr. 14/2025 conțin norme juridice de aplicare, prin care se precizează regimul juridic aplicabil, pe de o parte, normelor de drept material și, pe de altă parte, normelor de drept procedural.

23. În acest sens, alin. (1) al art. XIV se referă la *normele de drept material*, precizând că pentru cererile aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a noii legi, *condițiile de dobândire* a cetățeniei române sunt cele prevăzute de *legea în vigoare la data depunerii cererii*. Cu privire la *normele de drept procedural*, dispozițiile alin. (2) al art. XIV — criticate în cauză —, legiuitorul menționează în mod expres că acestea se aplică și asupra cererilor anterior înregistrate, dar aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a noii legi.

24. Așadar, Curtea reține că dispozițiile art. XIV alin. (2) din Legea nr. 14/2025 nu fac decât să pună în operă principiul aplicării imediate a legii noi, expresie a principiului universal de drept *tempus regit actum*, astfel încât noile dispoziții procedurale de modificare sau completare a legii de bază — Legea nr. 21/1991 — să se aplice imediat, nu doar cererilor ce vor fi înregistrate începând cu data intrării în vigoare a noii legi, ci și cererilor anterior înregistrate, dar aflate în curs de soluționare la această dată.

25. Aplicarea legii civile în timp este guvernată de principiul neretroactivității legii civile, principiul aplicării imediate a legii noi și de principiul supraviețuirii legii vechi. Curtea Constituțională a statuat constant în jurisprudența sa că principiul aplicării imediate a legii noi, respectiv de la data intrării acesteia în vigoare, are semnificația aplicării legii noi în mod firesc asupra tuturor actelor, faptelor și situațiilor juridice viitoare (*facta futura*), asupra actelor, faptelor și situațiilor juridice în curs de constituire, modificare sau stingere începând cu această dată, dar și asupra efectelor viitoare ale unor situații juridice anterior născute, dar neconsumate la data intrării în vigoare a legii noi (*facta pendencia*) (Decizia nr. 134 din 19 martie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 10 iulie 2024, paragraful 17). Or, de principiu, cererile înregistrate la ANC și aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a Legii nr. 14/2025 se încadrează în categoria *facta pendencia*, întrucât, deși s-au născut sub imperiul legii vechi, aceste situații juridice nu s-au stins, nu și-au consumat sau epuizat efectele juridice, ci se află în curs de soluționare, deci de constituire/definitivare a acestor efecte juridice. Aceste situații nu se încadrează în *facta praeterita*

pentru a se putea pretinde supraviețuirea legii vechi în privința efectelor lor juridice.

26. Prin urmare, Curtea reține, pe de o parte, că prevederile art. XIV alin. (2) raportate la art. I pct. 15 din Legea nr. 14/2025, potrivit cărora noul termen de 2 ani se aplică inclusiv cererilor de redobândire a cetățeniei române aflate în curs de soluționare de către ANC la data intrării în vigoare a acestei legi, nu relevă o reală chestiune de neconstituționalitate intrinsecă, proprie normelor legale menționate, acestea exprimând, în temeiul art. 126 alin. (2) din Constituție, opțiunea legiuitorului în privința regulilor procedurale aplicabile la un moment dat într-o materie. Pe de altă parte, Curtea observă că, datorită naturii lor procedurale, aceleași norme implică în mod inevitabil operațiunile de identificare, interpretare și aplicare a legii în timp, evident, cu obligația respectării exigențelor art. 15 alin. (2) din Constituție, respectiv a principiului neretroactivității și a principiului aplicării imediate a legii noi, în acord și cu jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

27. Or, operațiunile juridice de identificare, interpretare și aplicare a unui text legal incident într-o speță țin de atributul exclusiv al autorității administrative competente (în cauză, ANC) și al instanței judecătorești investite cu soluționarea cererilor în materie de cetățenie, Curtea Constituțională neavând nicio competență în aceste privințe. Totodată, părțile nemulțumite de soluția instanței judecătorești competente au la dispoziție calea de atac prevăzută de art. 19 alin. (4) din Legea nr. 21/1991, iar în cazul unei practici judiciare neunitare sau divergente, așa cum susțin autorii excepției, revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, și nu Curții Constituționale, să își exercite rolul constituțional prevăzut de art. 126 alin. (3) din Legea fundamentală pentru a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 393 din 18 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 773 din 25 august 2020, paragraful 25).

28. În concluzie, având în vedere că în cauză critica de neconstituționalitate a prevederilor art. XIV alin. (2) raportate la art. I pct. 15 din Legea nr. 14/2025 vizează, în realitate, modalitatea de interpretare și aplicare a acestor texte de către organele administrative competente și autoritatea judecătorească, în raport cu circumstanțele specifice fiecărui litigiu în care a fost invocată excepția, Curtea constată, în temeiul art. 2 alin. (2) și (3) din Legea nr. 47/1992, că, astfel cum a fost formulată, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XIV alin. (2) raportate la art. I pct. 15 din Legea nr. 14/2025 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, excepție ridicată de Mirela Arion, de Cristian Guțu, de Igor Friptu, de Dumitru Drețcari, de Nadejda Volina, de Viorica Andronachi, de Maxim Obadă, de Nicolae Tulei, de Dorina Butuc, de Oxana Orliogo și, respectiv, de Oleg Dremov în dosarele nr. 42.939/3/2024, nr. 29.149/3/2024, nr. 29.148/3/2024, nr. 41.495/3/2024, nr. 41.945/3/2024, nr. 30.961/3/2024, nr. 31.130/3/2024, nr. 31.136/3/2024, nr. 31.150/3/2024, nr. 33.017/3/2024 și, respectiv, nr. 42.368/3/2024 ale Tribunalului București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 19 mai 2026.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent-șef,
Claudia-Margareta Krupenschi

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Ghidului solicitantului — Condiții specifice de accesare a finanțării din Fondul pentru modernizare — Sprijinirea investițiilor în soluții digitale integrate pentru măsurarea inteligentă a datelor din sistemul electroenergetic, precum și pentru procesarea, analiza și modelarea acestora, în vederea creșterii eficienței energetice, reducerii consumului și pierderilor în rețele

Având în vedere:

— prevederile art. 10d din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, privind înființarea Fondului pentru modernizare;

— Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1.001 al Comisiei din 9 iulie 2020 de stabilire a unor norme detaliate de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Fondului pentru modernizare care sprijină investițiile în vederea modernizării sistemelor energetice și a îmbunătățirii eficienței energetice a anumitor state membre ale Uniunii Europene, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile art. 6 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu completări prin Legea nr. 376/2023, cu modificările și completările ulterioare;

— confirmarea Băncii Europene de Investiții din 6 octombrie 2025 privind investiția prioritară MF 2025-2 RO 0-004 — Supporting investments in integrated intelligent metering system including meters, data processing and analysis/modeling software;

— Referatul Direcției generale investiții nr. 199.086 din 26.06.2026 privind necesitatea aprobării Ghidului solicitantului — Condiții specifice de accesare a finanțării din Fondul pentru modernizare — Sprijinirea investițiilor în soluții digitale integrate pentru măsurarea inteligentă a datelor din sistemul electroenergetic, precum și pentru procesarea, analiza și modelarea acestora, în vederea creșterii eficienței energetice, reducerii consumului și pierderilor în rețele,

în temeiul prevederilor art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 316/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Energiei, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul energiei, interimar, emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Ghidul solicitantului — Condiții specifice de accesare a finanțării din Fondul pentru Modernizare — Sprijinirea investițiilor în soluții digitale integrate pentru măsurarea inteligentă a datelor din sistemul electroenergetic, precum și pentru procesarea, analiza și modelarea acestora, în vederea creșterii eficienței energetice, reducerii consumului și pierderilor în rețele, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prevederile prezentului ordin intră în vigoare începând cu data publicării acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3. — Direcția generală investiții din cadrul Ministerului Energiei va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul energiei, interimar,
Ilie-Gavril Bolojan

București, 16 iulie 2026.
Nr. 747.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN**pentru modificarea numărului curent 1 al tabelului din anexa nr. 1 la Instrucțiunile privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor Ministerului Sănătății, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 809/2009**

Văzând Referatul de aprobare nr. 894 R din 20.07.2026 al Direcției generale economice din cadrul Ministerului Sănătății,

în temeiul art. 1 și al art. 14 din Legea nr. 22/1969 privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor agenților economici, autorităților sau instituțiilor publice, cu modificările și completările ulterioare, art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății, interimar, emite următorul ordin:

Art. I. — Numărul curent 1 al tabelului din anexa nr. 1 la Instrucțiunile privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor Ministerului Sănătății, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 809/2009, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din 2 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

Nr. crt.	Denumirea funcției	Cuantumul garanției	Termenul de restituire a garanției la încetarea raporturilor de muncă sau trecerea într-o funcție pentru care nu se cere garanție
„1.	casier	5.000 lei	Maximum 10 zile lucrătoare de la data predării gestiunii”

Art. II. — Structurile de specialitate ale Ministerul Sănătății implicate vor duce la îndeplinire prezentul ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății, interimar,

Stela Firu,

secretar de stat

București, 20 iulie 2026.

Nr. 894.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
Nr. 909 din 21 iulie 2026

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE
Nr. 1.231 din 30 iunie 2026

ORDIN

pentru completarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 15/2018/1.311/2017

Având în vedere:

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare;

— art. VII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 89/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;

— Referatul de aprobare al Ministerului Sănătății nr. 909R din 21.07.2026 și al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. DG 7.581 din 30.06.2026,

în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 291 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 17 alin. (5) din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2006, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății, interimar, și președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate emit următorul ordin:

Art. I. — În anexa nr. 10 la Normele de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 15/2018/1.311/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 31 din 12 ianuarie 2018, cu modificările și completările ulterioare, după litera J1.1 se introduc patru noi litere, literele J1.2-J1.5, cu următorul cuprins:

„— J1.2 lei, reprezentând indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, cauzată de boli obișnuite sau de accidente în afara muncii, prin aplicarea procentului de 55% asupra bazei de calcul pentru certificatele de concediu medical eliberate pentru o perioadă de până la 7 zile de incapacitate temporară de muncă;

— J1.3 lei, reprezentând indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, cauzată de boli

obișnuite sau de accidente în afara muncii, prin aplicarea procentului de 65% asupra bazei de calcul pentru certificatele de concediu medical eliberate pentru o perioadă cuprinsă între 8 și 14 zile de incapacitate temporară de muncă;

— J1.4 lei, reprezentând indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, cauzată de boli obișnuite sau de accidente în afara muncii, prin aplicarea procentului de 75% asupra bazei de calcul pentru certificatele de concediu medical eliberate pentru o perioadă de peste 15 zile de incapacitate temporară de muncă;

— J1.5lei, reprezentând indemnizații aferente certificatelor de concediu medical acordate pentru boli obișnuite, rezultate ca urmare a recalculării (prin aplicarea procentului de 55%/65%/75% asupra bazei de calcul pentru certificatele de concediu medical eliberate);”.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății, interimar,
Cseke Attila-Zoltán

p. Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,
Liliana Maria Mihai

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2026 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 11% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	3.360	930	340
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.980		370
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	5.975		545
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	1.145		130
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	4.570		420
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	4.250		395
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.470		145

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

Pentru comenzi, accesați www.monitoruloficial.ro, Magazin online, Monitorul Oficial — apariții și abonamente.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2026 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)													
	Lunar							Anual*						
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 10	Rețea 20	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 10	Rețea 20	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	80	180	275	385	450	1.070	2.345	725	1.810	2.490	3.700	4.525	10.860	23.880
ExpertMO	135	330	495	660	815	1.945	4.275	1.285	3.195	4.400	6.400	7.985	19.160	42.140

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)													
	Lunar							Anual*						
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 10	Rețea 20	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 10	Rețea 20	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	90	215	325	440	535	1.285	2.810	835	2.090	2.880	4.180	5.215	12.510	27.515
ExpertMO	160	395	595	825	985	2.345	5.145	1.555	3.885	5.340	7.800	9.705	23.280	51.210

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	160 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2026.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

